

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Кафедра теорії та історії світової літератури
імені професора В. І. Фесенко**

КУРСОВА РОБОТА
з історії зарубіжної літератури

на тему: Тема подружжя в романі Джейн Остін “Гордість та упередження”

Студенки III курсу групи СОа17-20
напряму підготовки Іноземні мови та
літератури, методика навчання
іноземних мов і зарубіжної літератури
(англійська і друга західноєвропейська
мова)

спеціальності 014 Середня освіта

Веремчук Ольги Ярославівни

Керівник докт. філол. наук, професор

Мариненко Ю.В

Національна шкала _____

Кількість балів: ___ Оцінка: ЄКТС ___

Члени комісії

(підпис) (Прізвище та ініціали)

(підпис) (Прізвище та ініціали)

(підпис) (Прізвище та ініціали)

Київ – 2023 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТВОРЧИСТЬ ДЖЕЙН ОСТІН ТА РОЛЬ ШЛЮБУ В АНГЛІЇ У ХІХ СТОЛІТТІ.....	6
1.1 Вплив творчості Джейн Остін в англійській жіночій літературі.....	6
1.2. Роль шлюбу та подружжя в суспільстві Британії на початку ХІХ століття.....	8
1.3 Зовнішність та риси, які були притаманні жінкам в епоху Регентства.....	9
РОЗДІЛ 2. ДЕТАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГЕРОЇВ ТА ЇХ ПОДРУЖНЬОГО ЖИТТЯ У РОМАНІ «ГОРДІСТЬ І УПЕРЕДЖЕННЯ».....	12
2.1 Загальна характеристика роману «Гордість і упередження».....	12
2.2 Аналіз подружніх пар у романі «Гордість та упередження».....	14
ВИСНОВКИ.....	19
SUMMARY.....	23
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	25

ВСТУП

Подружжя – це один з важливих життєвих етапів для кожної людини. Тема подружжя була та є цікавою у будь-який час.

Однак, протягом століть змінюється ставлення до шлюбу. У ХХІ столітті це є рішення, яке повинно бути прийняте обдумано, з щирим бажанням поєднати своє життя з обраною вами людиною. У наш час існує тенденція одружуватися у більш зрілому віці, на відмінно, від попередніх поколінь, коли вступати у шлюб було нормою у 18 років, або навіть ще раніше. Крім того, змінився і підхід, і погляди людей щодо цього важливого процесу, адже раніше цілком нормально було одружуватися не за коханням, а задля вигоди для родини. До прикладу, можна згадати князя Київської Русі Володимира Великого, який започаткував шлюбну дипломатію. Суть полягала в одруженні своїх дітей із представниками інших країн, щоб налагодити зовнішньополітичні зв'язки та уникнути військових озброєнь.

До того ж, спостерігаємо тенденцію серед молодих людей, які почали набагато простіше ставитися до подружнього життя. Все частіше, хлопці та дівчата починають жити разом, навіть не задумуючись офіційно затверджувати їхні стосунки. Навпаки, стало нормою з'їхатися в одне помешкання до весілля, щоб зрозуміти чи підходите ви один одному в побуті, чи комфортно вам. Якщо ж ви зрозуміли, що це не ваша людина, то ви розходитеся і діло до шлюбу не доходить. Проте складно уявити таку ситуацію в минулому, адже якщо пара б почала жити разом і не одружилася, це був би страшний гріх та сором, особливо для дівчини та для її родини.

Безперечно, саме подружнє життя у кожної пари є різне. Багато пар зіштовхуються з різноманітними кризами у своєму житті, які хтось достойно проходить, тим самим зміцнюючи свої стосунки та почуття ще більше. Однак багато не людей не в змозі подолати такі труднощі і єдиний вихід із ситуації – розлучення. Обидва сценарії подій цілком нормальні, адже не існує два

ідентичних шлюби. Кожна людина є особлива, і тому проживає своє життя по різному, роблячи кардинально різні рішення з приводу однієї і тієї ж ситуації.

Якщо ж подивитися із протилежної сторони, то змінилося ставлення людей і до розлучень, які, насправді, є також невід'ємною частиною шлюбу. Ще навіть у минулому столітті розлучатися було соромно, жінки та чоловіки терпіли будь-які форми фізичного та морального насильства тільки заради того, щоб зберегти сім'ю, щоб інші люди нічого не подумали поганого про них. Однак, ситуація поступово змінюється і суспільство по трохи відходить від даних стереотипів. Бачимо, що розлучень стало більше, і з одного боку це може нас засмутити, проте якщо поглянути з іншої сторони, це може свідчити те, що людина почала ставити пріоритетно себе, свої почуття, емоції, бажання. Досить часто можна стикнутися із ситуаціями, коли жінка, маючи вже дітей, виходить заміж вдруге та будує своє подружнє життя зовсім по іншому, з досвідом попереднього шлюбу, усвідомлюючи всі помилки. Вона починає жити зовсім по іншому, вона стає по справжньому щасливою, і це – прекрасно.

Актуальність дослідження теми подружжя полягає у тому, що дана тема є зрозуміла усім та важлива серед людей у будь-яку епоху. Майже кожна людина у своєму житті доходить до етапу, коли вирішує одружитися, облаштувати сімейний затишок, задуматися над продовженням роду. Звичайно, кожен з нас, одружуючись із коханою людиною, прагне створити сімейне тепло, побудувати міцну сім'ю. Проте на цьому етапі життя не є виключенням, що людина може зіштовхнутися із проблеми, які не так легко подолати. Саме тому люди повинні серйозно підходити до теми подружжя, аналізуючи її із психологічної точки зору, працюючи над своїми стосунками, застосовуючи досвід, який в них вже є.

Мета дослідження полягає у розборі абсолютно різних подружніх пар на прикладі роману “Гордість та упередження”. Аналіз пар, які відрізняються за способом життя, за мотивом одруження, за взаєминами один з одним, за почуттями між ними.

Досягнення цієї мети передбачає розв'язання низки завдань:

-з'ясувати роль шлюбу для людей Англії ХІХ століття;

-охарактеризувати найбільш притаманні риси для жінок в епоху Регентства;

-з'ясувати важливість матеріального становища у житті кожної людини;

-окреслити подружні пари, які були згадані у романі «Гордість і упередження»

Об'єктом дослідження виступає подружнє життя людей.

Предметом дослідження є різновидність причин, чому люди вирішують одружитися.

Структура та обсяг роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та списку використаної літератури (9 позицій). Загальний обсяг дослідження становить 25 сторінок, із них 22 сторінки основного тексту.

РОЗДІЛ 1

ТВОРЧИСТЬ ДЖЕЙН ОСТІН ТА РОЛЬ ШЛЮБУ В АНГЛІЇ У ХІХ СТОЛІТТІ

1.1 Вплив творчості Джейн Остін в англійській жіночій літературі

Творчість Джейн Остін займає вагомe місце в англійській жіночій літературі. В 90-ті роки ХVІІІ ст. в Англії почав формуватися новий тип реалізму. Творчість Джейн Остін стала певною сполучною ланкою між двома літературними епохами: Просвітництвом та Класичним реалізмом ХІХ ст. Важливо також наголосити, що 90-ті роки ХVІІІ ст. були важливим етапом у становленні англійського романтизму. По суті, основи романтизму та реалізму закладаються одночасно.

Принципи творчого методу Джейн Остін ґрунтуються на безпосередньому запереченні романтичної естетики на етапі її становлення, письменниця починає свій шлях на літературній ниві з гострої полеміки з представниками сучасних їй літературних шкіл: епістолярним романом, готичною школою, преромантиками і романтиками. Полеміка стосувалась проблем людської природи, людської душі. Романтики підпорядковували все принципу особистості, її індивідуальності, неповторності, невичерпності, неоднозначності. Для творчості романтиків був характерним культ індивідуальності, їх герой «піднімається» над натовпом, бездуховною масою, його навіть неможливо засудити за етичними нормами прийнятими у сучасному авторці суспільстві. Джейн Остін мала власне, цілком відмінне бачення цих проблем. Її не цікавили надмірні пристрасті, абсолютне зло, романтична помста. Письменниця відкриває англійській літературі поезію та правду повсякденності, прототипи для своїх персонажів вона знаходить серед своїх друзів, вона достеменно знає їх проблеми, почуття, переживання, вона розуміє і зображає сховане під спокійною, по вікторіанськи стриманою повсякденністю життя людської душі, спокійної і бурхливої, трагічної та меланхолійної, словом такої мінливої жіночої душі.

Новаторство та майстерність письменниці проявились не стільки в сюжеті романів, скільки в її підході до проблеми характеру, в тому як вона розуміє і показує тонкий та інколи суперечливий внутрішній світ своїх персонажів. «Змішані характери» – основний творчий принцип письменниці. Вона не просто показує різні пропорції суміші, а й прослідковує, як зароджується певне почуття, як воно переростає в інше, як в упередженість поволі проникає зацікавленість, як починає працювати серце у пошуках спільного почуття, яке згодом перетворюється на кохання.

Сюжети романів Джейн Остін нескладні. Центральна тема – шлюб. Як правило, в творах відбувається декілька шлюбів, наприклад, в романі «Гордість та упередження» – чотири одруження. Тема цього роману задана вже в першому реченні: «Загальноновизнаною істиною є те, що одинак — та ще й при грубеньких грошах — неодмінно мусить прагнути одружитися.» [2] Як представниця реалізму, письменниця пише про те, що їй добре відомо. В особистому житті Джейн Остін склалося все не за найкращим сценарієм, на жаль, їй так і не вдалося одружитися та побудувати щасливе сімейне життя. Дослідники її біографії згадують палке почуття до чоловіка, який загинув, а вона не змогла йому зрадити. Можливо, це був одним з факторів, який вплинув на її творчість, на тематику романів, адже часто сюжети Остін часто досліджують залежність жінок від шлюбу в пошуках сприятливого соціального становища та економічної безпеки. Саме тому всі її романи, як правило, закінчуються весіллям, саме життя персонажів у шлюбі залишається за рамками твору.

Письменниця не висвітлює визначальні події європейської історії, сучасницею яких вона була: Французьку революцію, Наполеонівські війни, зростання політичної активності народу в Європі та Англії. Вона наполегливо та плідно працює в жанрі психологічного роману, де одне з чільних місць посідають описи характерів персонажів. Саме в цьому жанрі письменниця досягла таких

вершин, які зацікавили інших авторів лише у ХХ ст.. Можливо наступні романи окреслили б нову проблематику, нові теми, які б хвилювали вже зрілу письменницю. Однак у 1817 р її не стало. Її життя обірвалося в розквіті творчих сил, в той момент, коли вона стала відомою.[4]

1.2. Роль шлюбу та подружжя в суспільстві Британії на початку ХІХ століття

В Британії на початку ХІХ століття шлюб та подружжя відігравали важливу роль у суспільстві. В цей період часу, шлюб був більш укладений на економічних та соціальних міркуваннях, ніж на романтиці та любові. Зазвичай шлюб засновувався за взаємним домовленням двох родин, з метою збереження та зміцнення соціального статусу родини, забезпечення спадковості.

Після укладення шлюбу, дружина ставала залежною від чоловіка, а її майно, якщо воно було, переходило до чоловіка. Дружина не мала права на політичні рішення, та її соціальний статус залежав від соціального статусу чоловіка.

У цьому контексті, подружжя відіграло важливу роль у стабільності суспільства, яке базувалося на соціальних традиціях та статусі. У більшості випадків, чоловік був головним годувальником родини та займав важливе положення в суспільстві, тоді як дружина була відповідальна за побутові справи та виховання дітей. У ХІХ столітті жінки повинні були підтримувати стандарт домогосподарки. Жінки повинні були готувати їжу, прибирати та доглядати за дітьми. Їх роль значно відрізнялася від ролі чоловіків у ХІХ столітті. Жінкам не дозволялося говорити відверто, їм не надавали таких же можливостей, як чоловікам.[8]

Усе те, що було характерно для подружнього життя в Англії ХІХ століття, Джейн Остін і змальовує в своєму романі “Гордість і упередження”, тим самим вказуючи безпосередньо і на недоліки, які були характерними для тогочасного суспільства.

1.3 Зовнішність та риси, які були притаманні жінкам в епоху Регентства

Жінки Регентства доклали чимало зусиль, щоб створити легкий, романтичний образ із довгими плавними лініями своїх суконь і зачісок. Навіть їхні сукні, які, здавалося, мали невеликий низ, мали кілька шарів, прихованих під поверхнею. Як і у всьому, ніщо в епоху Регентства не є таким простим, як здається.

За лаштунками щоденного режиму краси кожної благородної жінки стояли слуги, які зробили все це можливим. Без сучасної побутової техніки для безперебійної роботи домогосподарства була потрібна ціла команда людей. Були слуги, які прали, ремонтували, прасували. Покоївки, які застібали, зав'язували, підтягували та гладили; носили чисту, гарячу воду для купання; і спустошені ванни та горщики. Чоловіки та жінки прибирали, готували, обслуговували, витирали пил. Все для того, щоб життя йшло спокійно і злагоджено.

Від жінок у світі Джейн Остін очікувалося багато чого, особливо коли справа стосувалася їхнього зовнішнього вигляду. Підтвердженням даних слів може слугувати цитата з роману.

«— Джейн, любя, швидко збирайся й біжи донизу. Він прийшов. Містер Бінглі прийшов! Правда. Мерщій збирайся. Гей, Саро, ходи до міс Беннет і негайно допоможи їй вдягнути плаття. Облиш зачіску міс Ліззі на потім.

— Ми спустимося вниз, як тільки зможемо, — сказала Джейн, — але здається, що Кітті вже давно готова, бо вже півгодини, як вона пішла нагору.

— Та Бог із нею, з тією Кітті! До чого тут вона? Нумо, хутчіш! А де ж твій пояс?». [2]

Дуже цікаво дослідити, що відбувалося за лаштунками, щоб ці жінки виглядали такими легкими та витонченими.

Перш за все зауважимо, що чистота була не такою, як сьогодні. Купання стало звичайним лише у XVII столітті в заможних людей. За часів Джейн Остін ванни приймали раз на тиждень. Для купання люди сідали у більшу ванну, або ставали меншу ванну на підлозі й милися глечиком з водою.

Для останніх трендів жінки часто діляться візерунками та новинками моди. Ті, хто нещодавно їздив до Лондона, привозили описи, вирізки та візерунки, щоб поділитися зі своїми друзями та членами родини. У «Гордості та упередженні» ми читаємо про візит місіс Гардінер: «Перша частина роботи місіс Гардінер після її прибуття полягала в роздачі подарунків і описі найновішої моди».

Жінки в епоху Регентства носили елегантні плаття з вузьким талійним поясом і широко розкльошеною спідницею, що створювала враження шовкового пуш-апу. Плаття мали складні декоративні деталі, такі як оборки, банти та вишивка.

Зі зміною моди змінювалася і жіноча нижня білизна. Під своїми тонкими сукнями Регентства з ампірною талією, виготовленими з тоншого матеріалу, ніж у попередні роки, жінки одягали під'юбник, панчохи тощо. З такою кількістю шнурівок і пряжок жінкам потрібна була допомога одягатися.

Що стосується косметики, то більш природний романтичний вигляд закріпився за життя Остін. Популярним стилем макіяжу в епоху Регентства був блідий тон шкіри, акцент на рум'янах на щоках, підкреслення очей за допомогою тіней та тонкого олівця для брів. Губи нерідко підкреслювалися помадою червоного або рожевого кольору. Що стосується маскуванню запаху тіла, то дезодорант ще не використовувався, тоді як духи того часу тяжіли до солодких запахів.

За життя Джейн Остін жіночі зачіски стали більш природними і витонченими. Це означало, що замість перук і складних зачісок – натуральний колір волосся знову став популярним. Жінки носили волосся, зібране в прості закрутки, пучки з пасмами волосся, закрученими навколо обличчя. Для створення цього ефекту використовувалися щипці для завивки, папір і тканини для завивки. Мода та зачіски походили з греко-римського стилю, який став популярним за часів Остін. Також жінки носили капелюшки, кучері використовувалися для обрамлення обличчя. Для вечорів і обідів використовували такі аксесуари, як гребінці і стрічки. Часто покоївка допомагала робити дамі зачіску щоранку та перед вечерею чи

вечіркою. Те, що може виглядати як дуже природна зачіска, може зайняти досить багато часу, щоб її зробити досконалою. [3]

Аспекти життя Регентства, звичаї того часу мають значне відношення до дії в романах Остін. Наприклад, звичай ходити в гості та залишати візитні картки може займати більшу частину жіночого дня, а багато порушень етикету можуть виникати через невідповідні або неналежні звернення.

Окрім краси, володіння етикетом, гострого розуму чи приємної вдачі, дама могла продемонструвати свою благородність через демонстрацію своїх «досягнень». Досягненнями були набори навичок, які заохочувалися та культивувалися у молодих жінок, навичок, які, як вважалося, допомагали зробити дівчата більш жвавим, цікавим або красивим. Загальні досягнення включали малювання, рукоділля, гарну гру на інструменті або спів, а також опанування мов.

Жінки, як сама Остін, які пережили молодість, не вийшовши заміж, стали дівами. Вони не відігравали жодної формальної ролі в суспільстві і іноді були тягарем для своїх сімей. Ще гіршою була доля освічених молодих жінок із хорошим становищем, чий статок був поставлений під загрозу через раптову втрату родини. Не маючи статків, ці жінки майже не виходили заміж, і їм, можливо, довелося вступити до класу служниць як гувернантки багатих дітей, щоб забезпечити собі життя.[5]

Ознайомившись із життєписом Джейн Остін, із її творчістю та жанром в якому вона працювала, розуміємо чому саме така тематика її творів, чому саме такі герої, адже авторка піднімала питання, які були близькими для неї самої та для людей, які читали її романи. Також дізнавшись те, як протікало побутове та сімейне життя у людей, які народилися в Англії в ХІХ столітті, ми починаємо розуміти, який розвиток зробило людство у цьому плані та як все змінилося. Та добре розуміючи природу жінок епохи Регентства, можна набагато більше зрозуміти характер героїв роману «Гордість і упередження», їхні вчинки та рішення.

РОЗДІЛ 2

ДЕТАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГЕРОЇВ ТА ЇХ ПОДРУЖНЬОГО ЖИТТЯ У РОМАНІ «ГОРДІСТЬ І УПЕРЕДЖЕННЯ»

2.1. Загальна характеристика роману «Гордість і упередження»

«Гордість і упередження» - один з найвідоміших англійських романів. Це безперечний шедевр, який був написаний Джейн Остін. Спочатку письменниця назвала роман «Перше враження». У 1797 році вона закінчила роботу і її батько запропонував його видавцеві, але тоді світ не побачив роман, бо не захотіли його друкувати. Остін допрацьовувала роман у 1811-1812 роках. Вона дала йому нову назву. Роман побачив світ у 1813 році та був схвально прийнятий критикою. Книга перевидавалася тричі за життя Остін.

«Гордість і упередження» Джейн Остін часто називають одним із найвидатніших романів у британській літературі. Його комедійна структура розважає читачів коливаннями стосунків Елізабет Беннет із містером Дарсі. Однак цей роман — не просто історія кохання. Хоча майже всі виходять заміж до кінця роману, деякі жінки зі світу Елізабет не так добре поєднуються зі своїми чоловіками, як вона зі своїм. На відміну від ніжних стосунків Елізабет і Дарсі, багато персонажів історії одружуються за розрахунком. Грошова та соціальна стабільність, яку пропонує жінкам шлюб, важливіша за сумісність подружжя. Остін розвиває сюжет, щоб натякнути на більш виважений погляд на шлюб. Деякі формальні аспекти твору додатково інформують нас про думку Остін щодо шлюбу. У «Гордості та упередженні» Джейн Остін використовує сатиру, характеристики та оповідь, щоб дослідити професійну природу шлюбу для жінок у її суспільстві. [9]

«Гордість та упередження» буквально наскрізь просякнутий цікавими думками та справжніми емоціями. Кожен вчинок головних героїв, немов окутаний тонкою ниткою моралі, вказуючи на правильність або неправильність їх вчинків та рішень.

Авторка спробувала донести до читача, що всі людські забобони не мають значення, коли справа стосується справжнього кохання. На прикладі головних героїв, вона показує, що якщо відкинути гордість та упередження, а також залишити всі стереотипи, то емоції та почуття візьмуть верх, а люди зможуть бути абсолютно щасливі.

Більш того, Джейн Остін змогла показати наскільки важливо мати почуття власної гідності, знати собі ціну, бути вільною від жадібності та впливу з боку інших. Зобразивши незалежну та добродісну героїню, письменниця змогла піднести урок кожній читачці та змусила задуматись про те, що повинно стояти на першому місці для кожної дівчини – справжні почуття та любов, або ж – поліпшення соціального статусу.[1]

У цьому творі тема шлюбу тісно пов'язана із грішми та соціальним статусом. Часто цитоване початкове речення роману, яке вже згадувалося раніше демонструє погляди на шлюб за часів Остін. Крім того, це ілюструє відчутний зв'язок між заможним чоловіком і залежною жінкою, які повинні виконувати роль дружини, щоб отримати будь-який доступ до багатства. Те, як суспільство контролює та послаблює жінок, частково допомагає пояснити дії місіс Беннет щодо того, щоб видати своїх дочок заміж, і чому такі шлюби завжди повинні включати практичні, фінансові міркування. Шлюб — це, по суті, єдиний спосіб досягти багатства та соціального становища.

Вважається, що шлюб — це єдина щаслива подія, яка може трапитися в житті жінки. Беннети жваво обговорюють прибуття нового орендаря в їхній район. Подружжя Лукасів, Лонгів, місіс Беннет та її доньки були зайняті, змагаючись між собою за те, щоб привернути увагу містера Бінглі, найкращого холостяка. Придатність джентльмена, звичайно, безпосередньо залежить від його доходу.[7]

2.2 Аналіз подружніх пар у романі «Гордість та упередження»

Головні події в романі розгортаються на початку XIX століття в Англії: у графствах Хартфордшир та Дербішир, у Лондоні.

В даному романі усе зав'язується навколо Елізабет Беннет, незалежної й інтелігентної доньки провінційного дворянина, і Фіцвільяма Дарсі, багатого аристократичного поміщика, осліпленого власними зарозумілістю й бажаннями. Напевно, не складно здогадатися, що саме між цими двома молодими людьми зав'язалася любовна лінія, яка наприкінці роману переросла у справжнє кохання. Проте це не була стандартна історія кохання з першого погляду, адже на першій зустрічі у них склалося неприємне враження один про одного. У початкових етапах знайомства Елізабет та містер Дарсі формують свої думки про один одного на основі першого враження, що призводить до упередження. Елізабет вважає містера Дарсі занадто гордим та високомірним, тоді як він сприймає її як недостатньо розумну для його роду. Це взаємне упередження створює бар'єр між ними.

Подальший розвиток роману розкриває глибину та складність характерів Елізабет та містера Дарсі. Вони обидва змушені переосмислити свої погляди на одне одного, коли виявляються перед ними нові факти та обставини. Поступово, через взаємні зусилля та подальше спілкування, Елізабет та містер Дарсі змінюють свої початкові погляди на одне одного. Вони починають розуміти та цінувати якості та доброту одне в одному. Це приводить до взаємного залучення та привабливості.

Врешті решт, першим у своїх почуттях зізнався містер Дарсі, а потім вже Елізабет розповіла про свої почуття, які переросли в одруження. Щодо самого сімейного життя цієї пари, ми дізнаємося не надто багато з роману, але можна припустити, що шлюб видався вдалим, із духовного боку, бо у парі панувала гармонія, взаєморозуміння, повага та підтримка та і з матеріального теж. Елізабет походила з дворянського роду, але її сім'я не була дуже багатою. Теж саме не можна сказати про містера Дарсі, який був дуже заможним. Дарсі та Елізабет –

слугують прикладом для наслідування, коли люди обирають не економічну вигоду, привілеї, а кохання та щирість у своїх почуттях. Приклад людей, які обирають рухатися за своїм серцем та отримувати взамін набагато цінніші речі, ніж матеріальні статки.

Ще одна не менш чарівна та приємна пара, яка подобається багатьом – це найстарша сестра в сім'ї Беннет – Джейн та близький друг містера Дарсі – містер Бінглі. Ці двоє молодих людей одразу сподобалися один одному та їхні стосунки стрімко розвивалися. Проте раптово оточення містера Бінглі, особливо і містер Дарсі, виступили проти такого шлюбу, стверджуючи це тим, що Джейн закохана не в містера Бінглі, а в його статки, що вона та її сім'я тільки і чекають на цей шлюб задля свого збагачення. Насправді, це було частково правдою, тому що мати Джейн, місіс Беннет, дійсно всім своїм виглядом показувала свій захват від містера Бінглі та його великих грошей. Проте не можна те ж саме сказати про Джейн, яка дійсно по справжньому закохалася в нього, яка по справжньому страждала під час їхнього розриву та розлуки. На щастя, наприкінці твору ми також бачимо, що незважаючи на усі труднощі, ця пара мала шанс на своє щасливе майбутнє, яке вони захотіли провести разом. Так само як і у випадку з містером Дарсі та Елізабет, ми не можемо дуже багато дізнатися саме вже про подружнє життя, яким воно було, але можна дійти до такого висновку: спершу пара вирішила оселитися біля родичів Джейн та її матері, але молоді люди не витримали частого втручання в їхнє сімейне життя, тому вирішили переїхати. Це виявилось досить хорошим рішенням, адже коли батьки починають втручатися в сімейне життя їхніх дітей, дуже часто це впливає на шлюб в негативному плані.

Аналізуючи подружні пари з роману “Гордість та упередження” не можливо не оминати пару місіс Беннет та містера Беннет, які прожили не один рік спільного життя. Під час ознайомлення із цією парою складається враження, що кохання та пристрість вже давно не появлялися у них. З одного боку, це нормально, що почуття з часом можуть вщухати, адже вони разом вже близько 20 років, виростили 5 дочок.

Проте у цієї пари не прослідковується повага та довіра один до одного. Містер Беннет відгукувався про свою дружину не в найкращому світлі, не раз повторюючи, що вона не є розумною жінкою. Між чоловіком і дружиною існує певна різниця через великий розрив у їхніх інтелектуальних досягненнях і розумі. Кохання між людьми немає, тому містер Беннет досить байдужий до дружини і злочинно безвідповідальний до сім'ї. Дружина не могла дати того, чого чоловік хотів від неї, тож прірва між ними збільшилася до такого рівня, що її неможливо скоротити. Місіс Бенет в свою чергу також не проявляла щирих почуттів до свого чоловіка. Все що її цікавило – це гроші, плітки, та ціль видати успішно заміж своїх дочок.

Скоріш за все, одружувалися місіс та містер Беннет не від палкого кохання, а через вигоду, домовленості, що було дуже частим явищем в ту епоху, або чоловік був просто закоханим у незвичайну фізичну красу своєї дружини. Джейн Остін представила в парі нещасного чоловіка і терпиму дружину. Однак не фізична краса, а розумові якості можуть назавжди поєднати чоловіка та дружину. [6]

Охарактеризувавши двох старших дочок Беннет, потрібно згадати про наймолодшу – Лідію. Саме вона вийшла заміж першою у свої 16 років. Лідія мала вдачу своєї матері, адже головною ціллю для неї було також одружитися. Вона нічим не захоплювалася, окрім як ходити на бали та залицятися до потенційних кавалерів. Одного дня, не довго думаючи, вона втікає із чоловіком на ім'я Вікхем, який мав двояку славу. З одного боку досить пристойний та хорший кандидат на роль нареченого, але як тільки дізнаєшся про його справжню його сутність, одразу змінюється думка. У цього молодика виявилось безліч боргів з якими він ніяк не міг розплатитися, конфлікт з містером Дарсі. Однак це все вже не було важливо, усі були стурбовані та бажали лише одного – якнайшвидшого одруження Лідії та Вікхема, щоб сім'я Бенетів не осоромилася, що їхня дочка живе з чоловіком без шлюбу. Врешті решт, молоді люди одружилися, завдяки містеру Дарсі, але як і очікувалося шлюб не був їхній надто міцним. Вікхем не мав почуттів до Лідії, а в

неї через її інфантильність почуття швидко згасли. Шлюб видався невдалим і переріс у байдужість. Вони все ніяк не могли облаштувати свій сімейний затишок, адже грошей було не надто багато, проте вони не роздумуючи витрачали їх направо і наліво. Їхній шлюб був заснований на неправильних установках, на економічних міркуваннях та мимовільній пристрасті.

Роман «Гордість і упередження» багатий на різнопланові подружжя, тим самим дуже цікаво читати і порівнювати їх. Ще одна подружня пара, про яку ми читаємо – це містер Коллінз, далекий родич Беннетів, та Шарлота, подруга Елізабет. Спершу містер Коллінз сватався саме до Елізабет, і це був би дійсно вигідний шлюб для неї та її сім'ї. Мати Елізабет наполягала на цьому одруженні, проте Ліззі він зовсім не сподобався і вона відмовила йому. Тоді містер Коллінз вирішив одружитися із Шарлотою, яка була значно старша і по тамтешніх мірках могла залишитися старою дівою. Це подружжя було досить егоїстичним, вони сприймали цей шлюб, як необхідність, а не з кохання один до одного. Кожен з них залишився задоволений при забезпеченні своїх потреб, адже це був економічно вигідний шлюб для них обох.

Також у творі мимоволі згадується подружжя Гардінер, які є родичами Беннетів. З точки зору характеристики їх людських якостей, то це хороші, добрі, порядні люди, які завжди підтримували та допомагали Беннетам. Про їхнє сімейне життя відомо небагато, однак складається враження, що це щаслива пара, яка можливо пройшла деякі складнощі разом, але зуміли зберегти свою любов, затишок, вірність.

Так як події роману розгортаються на початку XIX століття в Англії, то можна підтвердити слова вище, що дуже часто одружувалися не через кохання, а через вигоду, через домовленості між членами родинами, або ж до відповідного статусу в суспільстві. Таку ситуацію також було зображено в даному творі. Важливо згадати розмову леді Кетрін із Елізабет, в якій вона змушувала дівчину не одружуватися із містером Дарсі, адже вона не є його рівня. Та й узагалі в леді

Кетрін була домовленість із матір'ю містера Дарсі, про одруження Дарсі із дочкою леді Кетрін. Керолайн Бінглі також бажає вийти заміж за Дарсі заради багатства та статусу. Вона також сподівається, що її брат зможе одружитися з Джорджіаною, сестрою Дарсі.

Дійсно, в романі показано досить багато пар, які поєдналися саме через вигоду, бо це була норма, але в той же час ми читаємо про пари, які руйнуючи тогочасні стереотипи побралися саме через щире кохання одне до одного.

ВИСНОВКИ

Добре ознайомившись із творчістю письменниці Джейн Остін, з епохою, коли вона творила, з тогочасними нормами суспільства та безпосередньо із романом «Гордість і упередження» можна дійти до висновку, що цей роман не втрачає свою популярність серед людей з усього світу. Він є цікавим та актуальним для будь-якого покоління. Роман висвітлює теми, які здавалося б є такими простими та зрозумілими, в той же важливими та різносторонніми. Одна з ключових тем, яка вже неодноразово згадувалася – це кохання та подружжя. Тема, яка знайома напевно кожній людині. Тема, над якою можна вести безліч дискусій, дивитися з різних сторін.

Шлюб, безсумнівно, є важливим фактором у житті людини, що стосується щастя й успіху в житті. Через його важливість у людському житті Джейн Остін у своєму романі віддала шлюбу належну повагу та увагу. Вона спробувала проаналізувати причини успіху та невдач у подружньому житті через детальне обговорення різних пар. Любов - це суть шлюбу за Джейн Остін. Не слід легковажно ставитися до шлюбу. Перед укладенням остаточного вибору кожен повинен враховувати темперамент, особливості та можливі недоліки свого чоловіка чи дружини. Оскільки любов - це фундамент, на якому тримається шлюб, чоловікам і жінкам варто щиро задуматися про те, чи зможуть вони любити своїх партнерів за будь-яких обставин, в горі та радості. [6]

Читаючи цей роман, починаєш знайомитися із багатьма персонажами, які задіяні в любовних справах. Кожен герой є по своєму особливий, із своїми достоїнствами та недоліками. Завдяки цьому у них створюються абсолютно різні пари, про які читати дуже захоплююче. Особливо цікаво проектувати дані подружні пари на себе, або ж своїх знайомих, знаходити спільне та відмінне між героями та справжніми людьми. Не завжди тверезо ми спроможні оцінити свої власні мінуси, які у нас присутні, але читаючи книгу ми легко віднаходимо ті ж самі недоліки у персонажах.

Наступна тема, яка залишається актуальною поза часом – це ставлення людей до грошей. Гроші ніколи не будуть найважливішою цінністю людства, але вони назавжди посідатимуть топове місце серед усіх інших цінностей. В романі «Гордість і упередження» здавалося б таке чисте та світле почуття як кохання все одно тісно пов'язане із грішми. Читаючи, аналізуємо багато пар, які вирішили побратися саме через матеріальну вигоду, багато кому не вийшло втілити цей план. Однак, не потрібно ніколи ділити світ на біле та чорне і одразу стверджувати, що усім потрібно лише гроші. Звичайно, для кожного вони є необхідністю, проте в романі ми побачили і пари, які не потягнулися за соціальним станом та збагачення. Вони обрали сторону вірного кохання та щирості у своїх почуттях, тим самим отримали щасливе життя в добробуті та матеріальному достатку.

Ще одна важлива тема – роль жінки XIX століття, яку вона повинна виконувати у сім'ї. За минулими рамками, жінка обмежувалася лише роллю домогосподарки, яка повинна була виховувати дітей, доглядати за домом, підкорятися своєму чоловіку та займатися якоюсь справою не для того, щоб отримувати від цього задоволення, а для того, щоб справити гарне враження на інших. І, звичайно, те чим жінка найбільше турбувалася – успішно вийти заміж, щоб не залишитися самотньою, старою дівою. Якщо ж порівняти із сьогоденням, ми бачимо наскільки ці стереотипи руйнуються. Жінка здобула всі ті ж самі права, які є в чоловіків. Тепер вона має можливість будувати свою кар'єру, не обмежуючись хатніми справами. Тепер жінки не хвилюються, що вони мають знайти достойного нареченого з грубим гаманцем, адже жінки XXI століття – сильні, незалежні, які в змозі самотійно забезпечити собі комфортне життя. Це не означає, що зараз їм чоловіки перестали бути потрібні, навпаки, вони хочуть побудувати щасливе сімейне життя з людиною, яка буде підтримкою, опорою, розрадою. Тобто одружуватися не через матеріальні поняття, а кохаючи людину.

Крім того, фактор, який впливав на рішення дівчат щодо їхніх любовних справ, – це стосунки із батьками. Як ми можемо помітити, думка батьків відіграла

значну роль. Ні для кого не секрет, що дуже часто діти наслідують модель поведінки своїх батьків. Тому не дивно, що у сім'ї Беннетів, де матір була захоплена грішми та чим швидшим одруженням, деякі з її дочок були такими самим, та поставили в пріоритетність саме такі поняття. До того ж, спостерігаємо тенденцію з боку батька містера Беннета, який в багатьох ситуаціях був рівнодушним до того, як поводитися його дочки і це досить часто мало негативні наслідки. Хоча потрібно визнати, що в критичних ситуаціях, містер Беннет починав реагувати та діяти.

«Гордість і упередження» переповнене критикою на адресу реальності шлюбу. Елізабет і Дарсі є зразковою парою в романі, але є численні нагадування в інших парах, що мета одружитися з кохання рідко досягається. Дарсі одружується з Елізабет через її заслуги та свою прихильність до неї — замість того, щоб одружитися заради кар'єри та економічного становища, як це зробив містер Коллінз. Крім того, незважаючи на те, що Елізабет, здається, не хвилює багатство Дарсі, коли вона спочатку відкидає його, а згодом приймає його, неможливо не визнати того, наскільки це вигідний для неї партнер. Вона не тільки забезпечила себе, але й може утримувати свою сестру. Очевидно, що Елізабет є фавориткою оповідача і, що її шлюб — є ідеалом, якого Остін за своє життя не змогла досягти. Перевага такого незвичайного шлюбу з любові вказує на те, що саме те, чого бажає Остін, може стати реальністю. Однак авторка досить чесна, щоб підкреслити, що це аж ніяк не повсякденне явище — реальність та правда набагато похмуріша.

Через свій сатиричний тон Остін демонструє свій скептицизм щодо інституту шлюбу. Її різноманітні характеристики показують, які погляди на шлюб вона вважає найбільш огидними, а які є просто неминучою реальністю. Оповідальний голос, який використовує Остін, коливається між жартівливими звинуваченнями та серйозними роздумами про шлюб. Крім того, думки оповідача передаються через маску певних персонажів, коли Остін використовує вільний непрямий дискурс. Ці формальні прийоми лежать в основі важливої теми роману: шлюб — як єдиний

варіант кар'єри для жінок — призводить до того, що розумні жінки виходять заміж за дурних чоловіків, а необдумані вчинки молодих дівчат або назавжди руйнують їхні шанси на стабільне життя, або приковують їх до чоловіків, які по-справжньому не піклуються про них. Не дивно, що ця книга — сповнена такого проникливого розуміння та дотепу — залишається класикою. [9]

SUMMARY

The novel "Pride and Prejudice" written by Jane Austen is a classic to read. The main theme of this work is very interesting, important, and eternal for any generation, because it is love. The topic of love is fascinating for each of us, because it is the same feeling we are familiar with.

In addition to the theme of love in the novel, there is also the theme of marriage, which is connected with this feeling. While reading the novel, we get to know different characters, their stories and their family life. The work describes married couples who came together because of material benefits, privileges, and an increase in their social status. This type of marriage was very common during the 19th century in England and was completely normal and accepted in society. Examples of such couples from the novel include Mr. Collins and Charlotte, Wickham and Lydia, and Mrs. and Mr. Bennet. In addition to such economically beneficial marriages, it is also necessary to remember that the main task for women of that time was to get married successfully. Mrs. Bennet was always worried that all 5 of her daughters would get married as soon as possible and always wanted to somehow facilitate this.

However, it is not necessary to draw conclusions that all women are mercantile and there are none left who do not need any money, but only real and sincere feelings. We read about such two couples in the novel «Pride and Prejudice».

The first couple is Jane Bennet and Mr. Bingley. Two very kind and sensual people who, despite all difficulties and separations, continued to truly love each other and eventually got married.

The next couple that broke all the stereotypes of that time is Mr. Darcy and Elizabeth Bennet. They were exactly those people who did not like each other, but this feeling was able to develop into true love. At first, none of them thought that they could be together, because they were from different walks of life. However, then all these formalities faded into the background, all they were interested in was being together forever and never being apart.

Reading this novel, it is not possible to limit yourself to only one topic, because we can also observe how the role of women in the family has changed. If earlier it was believed that a woman has no rights, she is subordinate to her husband, her main task is to take care of home comfort, raise children, then in the modern world all this has changed radically. A woman of the 21st century has the right to do what she wants. She can build her career, be independent from her husband, earn her own living. One thing remains unchanged – she wants to see a loving, caring man by her side, with whom she can build a happy family.

Through her satirical tone, Austen displays her skepticism toward the institution of matrimony. Her varied characterizations reveal which views of marriage she finds most repulsive and which are simply unavoidable actualities. The narrative voice that Austen employs vacillates between communicating humorous indictments of and serious reflections on marriage. Additionally, the narrator's opinions are communicated through the mask of certain characters when Austen uses free indirect discourse. These formal devices undergird an important theme of the novel: marriage—as the only career option for women—results in sensible women being wedded to foolish men and young girls' thoughtless actions either forever ruining their chances for a stable life or chaining them to men who do not genuinely care for them. Austen exposes and denounces occupational marriage and the limits on females in her society. It is no surprise that this book—filled with such insight and as well as wit—remains a classic. [9]

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. «Гордість та упередження»: про що цей роман та чому всі в захваті від нього. [Електронний ресурс]/ – *Режим доступу*:
<https://book24.ua/ua/blog/gordost-i-predubezhdenie-o-chem-etot-roman-i-rochemu-ot-nego/> – Загол. з екрану.
2. Джейн Остін. Гордість і упередження
3. Додж. Р. Жінки Регентства: краса за лаштунками. [Електронний ресурс]/ Р. Додж (переклад мій. – О. В) – *Режим доступу*:
<https://janeaustensworld.com/2021/08/09/regency-women-beauty-behind-the-scenes/> – Загол. з екрану.
4. Зінчук І. Творчість Джейн Остін в англійській жіночій літературі. [Електронний ресурс]/ І.Зінчук. – *Режим доступу*:
<https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Sci/LiteraryStudies/ZinchukEnglish/JaneAusten.html> – Загол. з екрану.
5. Історичний контекст гордості та упередження. [Електронний ресурс]/ (переклад мій. – О. В) – *Режим доступу*:
<https://www.chipublic.org/historical-context-of-pride-and-prejudice/#:~:text=It%20saw%20the%20dawn%20of,abolitionist%20concerns%20in%20Western%20Europe.> – Загол. з екрану.
6. Обговорення теми шлюбу в романі «Гордість і упередження». Електронний ресурс]/ – *Режим доступу*:
<https://www.hamandista.com/theme-marriage-novel-pride-prejudice/> – Загол. з екрану.
7. Тема шлюбу представлена в «Гордість та упередження». Електронний ресурс]/ – *Режим доступу*:
<https://www.literaturewise.in/mdl/mod/page/view.php?id=177> – Загол. з екрану.
8. Форд. М. Роль жінки в 19 столітті. [Електронний ресурс]/ М. Форд (переклад мій. – О. В) – *Режим доступу*:
<https://editions.covecollective.org/content/role-women-19th-century#:~:text=In%20the%2019th%20century%2C%20women,the%20same%20opportunities%20as%20men.> – Загол. з екрану.
9. Холл. Р. Гордість і упередження та мета шлюбу. [Електронний ресурс]/ (переклад мій. – О. В) – *Режим доступу*:
<https://www.forbes5.pitt.edu/article/pride-prejudice-and-purpose-marriage> – Загол. з екрану.